

Regeringens proposition

1986/87:85

om godkännande av uppsägning av vissa
dubbelbeskattningsavtal

Prop.
1986/87:85

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 12 februari 1987.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Kjell-Olof Feldt

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner att vissa dubbelbeskattningsavtal sägs upp. De länder med vilka avtalsreglering föreslås upphöra är dels vissa territorier eller stater med brittisk eller belgisk anknytning, vilka omfattas av avtal som ingåtts mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland resp. Belgien, dels Liberia. Avsikten är att avtalen skall upphöra att gälla vid nästkommande årsskifte.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 februari 1987

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Peterson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Iluteström, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om godkännande av uppsägning av vissa dubbelbeskattningsavtal

1 Äldre avtal ingångna med Storbritannien och Nordirland samt med Belgien

Sverige ingick år 1949 ett dubbelbeskattningsavtal med Storbritannien och Nordirland (prop. 1949:196, BevU 33, rskr 212, SFS 1949:523). Avtalet ersattes år 1960 av ett nytt avtal (prop. 1960:180, BevU 82, rskr 390, SFS 1961:95). Detta avtal har i sin tur ersatts av ett nytt avtal år 1983 (SFS 1983:898 och 1984:932). Varken 1949 eller 1960 års avtal gäller således numera i förhållande till Storbritannien och Nordirland. Båda dessa avtal hade emellertid under sin giltighetstid vid olika tillfällen utvidgats till att gälla även i förhållande till vissa territorier för vilkas förbindelser med främmande makter Storbritannien och Nordirland då svarade. Beträffande 1949 års avtal skedde sådana utvidgningar genom notväxling den 18 december 1953 (SFS 1954:827) och den 28 maj 1958 (SFS 1959:462). 1960 års avtal utvidgades på motsvarande sätt genom notväxling den 27 november 1961 (SFS 1962:502). Genom notväxling den 19 januari 1972 (SFS 1972:473) utvidgades 1960 års avtal till att omfatta vissa av de territorier som tidigare omfattades av 1949 års utvidgning, vilken därvid upphörde att gälla i förhållande till dessa territorier.

De flesta av de territorier till vilka utvidgning sålunda skett är numera självständiga stater. Dessa har, med få undantag, förklarat sig beredda att tills vidare tillämpa de gamla brittiska avtalen. Några av de nya staterna har emellertid sagt upp resp. avtalsreglering. I andra fall har den äldre avtalsregleringen ersatts av ett nytt dubbelbeskattningsavtal, slutet efter förhandlingar direkt mellan Sverige och resp. stat. De stater och territorier med vilka de äldre avtalsregleringarna alljämt gäller framgår av följande uppställning:

1949 års avtal

- Barbados
- Cypern
- Falklandsöarna
- Ghana (tidigare Guldkusten)
- Malawi (tidigare Nyasaland)
- Mauritius
- Sierra Leone
- Zimbabwe (tidigare Syd-Rhodesia)

1960 års avtal

- Anguilla
(tidigare del av
St. Christopher,
Nevis och
Anguilla)
- Antigua
- Belize (tidigare
Britt. Honduras)
- Botswana (tidigare
Protektoratet
Bechuanaland)
- Brittiska
Jungfruöarna
- Dominica
- Grenada
- Kiribati (tidigare
Gilbertöarna)
- Montserrat
- St Christopher och
Nevis
- St Lucia
- St Vincent
- Seychellerna
- Swaziland
- Tuvalu (tidigare
Elliceöarna)

Vad som sagts ovan i fråga om de brittiska avtalen år 1949 och år 1960 gäller även beträffande dubbelbeskattningsavtalet med Belgien år 1953 (SFS 1954:5), vilket i förhållande till Belgien ersatts av ett nytt avtal år 1965 (SFS 1968:568). 1953 års avtal utvidgades, genom ett avtal mellan Sverige och Belgien den 12 december 1955, till att omfatta Belgiska Kongo och mandatområdet Ruanda-Urundi (SFS 1957:594). Avtalet har sedermera upphört att gälla i förhållandet mellan Sverige och Zaire (Belgiska Kongo) men gäller alltjämt mellan Sverige och de båda staterna Burundi och Rwanda.

Det torde vara uppenbart, att dessa gamla avtal inte längre på ett tillfredsställande sätt löser skatterelationerna mellan Sverige och de angivna staterna och territorierna, eftersom avtalen inte beaktar de ändringar i skattelagstiftning och skattepolicy som skett sedan avtalen ingicks. Vidare bör det observeras, att samtliga de angivna staterna och territorierna torde få betraktas som utvecklingsländer medan avtalen ursprungligen slöts mellan industrialiserade stater. Även detta medför, att avtalen i dag knappast motsvarar de krav som bör ställas på avtal mellan utvecklingsländer och industriellt utvecklade stater. En annan viktig faktor - i detta sammanhang kanske den viktigaste - är att många av de angivna staterna och territorierna, särskilt de västindiska, numera är mer eller mindre renodlade

s. k. skatteparadis, vilka genom åtgärder på skatteområdet söker dra till sig utländska företag. Åtgärderna riktar sig i allmänhet inte till rörelsedrivande företag i egentlig mening utan till bl. a. holdingföretag och andra värdepappersförvaltande företag. Åtgärderna innebär ofta väsentligt nedsatt inkomstskatt (bolagsskatt) eller total inkomstskattebefrielse. Sådana långtgående skattelättnader i intern skattelagstiftning kan, i förening med ett utnyttjande av vissa bestämmelser i resp. dubbelbeskattningsavtal, medföra skattenedsättning eller skattebefrielse som inte var förutsedd – och än mindre avsedd – när avtalen utvidgades till ifrågavarande stater och territorier.

Jag har, efter samråd med chefen för utrikesdepartementet, funnit att med hänsyn till dessa omständigheter ifrågavarande avtalsregleringar bör sägas upp i förhållande till samtliga angivna stater och territorier.

2 Dubbelbeskattningsavtalet med Liberia

Sverige och Liberia ingick år 1969 ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet (prop. 1969:108, BeU 51, rskr 235, SFS 1969:566). Det ansågs vid denna tidpunkt angeläget att ett avtal träffades med Liberia med hänsyn till de svenska intressen som fanns där. Avtalet har dock inte bidragit till den utveckling av förbindelserna mellan Sverige och Liberia som då var de båda avtalsstaternas förhoppning. Den anknytning som numera kvarstår med Liberia återfinns huvudsakligen på sjöfartens område. Liberia är i dag världens främsta "bekvämlighetsflaggland". Att segla under liberiansk flagg ger många fördelar t. ex. låga driftskostnader, skattefrihet, ingen kontroll och skydd mot insyn. Dubbelbeskattningsavtalets regler förstärker i viss mån fördelarna på skatteområdet.

Mot den här angivna bakgrunden har alltsedan år 1984 från svensk sida gjorts ansträngningar för att få till stånd diskussioner om en revision av avtalet. Med hänsyn till att ingen positiv reaktion på dessa ansträngningar ännu erhållits samt att avtalet i nuvarande utformning har vissa påtagliga nackdelar, som inte i praktiken uppvägs av några fördelar för Sverige, bör avtalet sägas upp.

3 Uppsägningsförfarandet m. m.

Enligt uppsägningsbestämmelserna i ifrågavarande avtal skall dessa sägas upp senast den 30 juni under ett kalenderår. Avtalet upphör därefter att gälla vid utgången av samma år. Enligt min uppfattning bör i princip samtliga ifrågavarande avtalsregleringar upphöra att gälla snarast möjligt varför riksdagens behandling av propositionen bör ske under våren 1987.

I vilken utsträckning det finns ett svenskt intresse av att även efter uppsägningen ha avtalsreglering på skatteområdet med dessa stater och territorier eller med några av dem kan inte bedömas nu. Inte heller vet vi i vilken utsträckning dessa stater eller territorier fortsättningsvis önskar ha

en sådan avtalsreglering med Sverige. Efter samråd med chefen för utrikesdepartementet har jag funnit att ett lämpligt sätt att utvärdera detta är att Sverige i samband med uppsägningarna förklarar sig berett att, om den andra staten önskar detta, snarast inleda förhandlingar om ett nytt avtal.

Om förhandlingar inleds kan det vara lämpligt, om särskilda skäl föreligger, att – trots uppsägningen – låta avtalet vara i kraft så länge som förhandlingar pågår. Detta kan praktiskt ske genom en diplomatisk notväxling mellan Sverige och de berörda staterna. Genom ett sådant förfarande kan undvikas att en avtalslös tidsperiod uppkommer mellan det gamla avtalet och ett eventuellt nytt sådant. Med vilka stater en sådan förlängning bör ske får avgöras från fall till fall. Jag utgår dock ifrån att detta förfarande kommer till användning endast i undantagsfall. Av nu angivna skäl bör regeringen vara oförhindrad att förlänga giltighetstiden av avtalen i fråga med viss stat eller visst område om regeringen anser att så bör ske.

Beträffande Cypern föreligger redan ett nytt avtalsutkast vari förutsätts att det äldre avtalet skall gälla till dess det nya träder i kraft. Förhållandevis kan det nya avtalet träda i kraft vid nästkommande årsskifte. I förhållande till Cypern är min bedömning att en uppsägning tills vidare kan anstå för att möjliggöra ett upphörande av det äldre avtalet i enlighet med bestämmelserna i det nya avtalet.

Om riksdagen godkänner att dubbelbeskattningsavtalen sägs upp har jag för avsikt att vid lämplig tidpunkt föreslå regeringen att upphäva de kungörelser genom vilka avtalen införlivats med svensk rätt.

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att godkänna

dels att följande avtal sägs upp i förhållande till de stater eller områden som omfattas av dessa:

- a) avtalet mellan Hans Maj:t Konungen av Sverige och Hans Maj:t Konungen av Storbritannien, Irland och Brittiska Dominions bortom haven – för Det förenade Konungariket och Norra Irland – för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av skatteflykt beträffande inkomstskatter, undertecknat i London den 30 mars 1949,
- b) avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Det Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirlands regering för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av skatteflykt beträffande inkomstskatter, undertecknat i London den 28 juli 1960,
- c) avtalet mellan Sverige och Belgien om utsträckning till Belgiska Kongo och mandatområdet Ruanda-Urundi av tillämpligheten av det mellan Sverige och Belgien den 1 april 1953 ingångna avtalet för undvikande av dubbelbeskattning och för reglering av vissa andra frågor beträffande skatter å inkomst och förmögenhet, undertecknat i Stockholm den 12 december 1955, samt
- d) avtalet mellan Sverige och Liberia för undvikande av dubbelbe-

skattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet, undertecknat Prop. 1986/87:85
i Stockholm den 29 april 1969,

dels att regeringen får bestämma att avtalen i fråga även efter uppsägningen skall gälla, helt eller delvis, i förhållande till viss stat eller visst område.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.